

नागाञ्चला f. = नागाञ्जना = नागपट्टि *Pegel* ĠATĀDH. im ÇKDr.

नागाञ्जना f. 1) *Elephantenweibchen* MED. n. 185. — 2) *Pegel* (नागपट्टि) MED. HĀR. 232. — Vgl. die beiden vorhergehenden Wörter.

नागाट्टिक m. N. pr. eines Mannes RĀGA-TAR. 6, 319. TROYER trennt नागाट्टयि (Nāgāḍḍayi!) und कषन्मुख, aber der letzte Name lautet nach der Calc. Aus. षामुख. Man streiche demnach oben कषन्मुख.

नागाधिप (1. नाग + अधिप) m. *Schlangenfürst*, Bein. Çesha's H. 1307.

नागाधिपति (1. नाग + अधिप) m. *Schlangenfürst*, Bein. Virāḍha-ka's VJUTP. 89.

नागाधिराज (1. नाग + अधिप) m. *König der Elephanten* NIK. 110.

नागानन PAKĀT. I, 175 fehlerhaft für नागाशन.

नागानन्द (1. नाग + आनन्द) Titel eines Schauspiels Ind. St. 1, 466. SĀH. D. 92, 13.

नागात्तक (1. नाग + अत्तक) m. *Vertilger der Schlangen*, Bein. Garuḍa's AK. 1, 1, 23.

नागाभिषु und षू (1. नाग + अभिषु) m. N. pr. eines Buddha BURN. Intr. 102. LALIT. 168.

नागाराति (1. नाग + अराति) m. eine best. Pflanze, = बन्ध्याकर्कोट-की RĀGĀN. im ÇKDr. — Vgl. नागरुन्नी.

नागारि (1. नाग + अरि) m. *Feind der Schlangen*, Bein. Garuḍa's RĀGA-TAR. 3, 215. PAKĀT. ed. orn. 57, 23.

नागार्जुन (1. नाग + अर्जुन) 1) m. N. pr. eines alten buddh. Lehrers, dem die Würde eines Bodhisattva beigelegt wird, RĀGA-TAR. 1, 173. 177. HIODEN-THSANG I, 432. II, 93. 214. LASSEN in Z. f. d. K. d. M. I, 237. fg. BURN. Intr. 447. 540. 557. fgg. LIA. I, 476. II, 57. 412. 460. WASSILJEV 31. fg. 76. 118. fgg. 129. 210. fgg. 286. fg. 318. BENFAY in Gött. gel. Anz. 1859. I, S. 615. fgg. MÜLLER, SL. 273. fg. Z. d. d. m. G. 2, 343 (No. 206, g). Verz. d. B. H. No. 904. 941. 974. UGÉVAL. zu UNĀDIS. 4, 121. — 2) f. ई (urspr. adj. von 1) N. pr. einer Felsenhöhle Z. f. d. K. d. M. III, 168.

नागार्जुनीय adj. von नागार्जुन Verz. d. B. H. No. 940, Z. 13, wo नागार्जुनीयानन्द zu lesen ist.

नागालाबु (1. नाग + अलाबु) f. eine Gurkenart (कुम्भतुम्बी) RĀGĀN. im ÇKDr.

नागाशन (1. नाग + अशन) m. *Schlangen verzehrend*: 1) Pfau PAKĀT. I, 175, wo wahrscheinlich नागाशनम् st. नागाननम् zu lesen ist. — 2) Bein. Garuḍa's HĀR. 10.

नागाह (1. नाग + आह) 1) n. die nach den Elephanten benannte Stadt, Hāstinapura TRIK. 2, 1, 13. — 2) f. आ ein best. Knollengewächs (लक्ष्मणा) RĀGĀN. im ÇKDr.; vgl. नागपत्नी.

नागाहय (1. नाग + आहय) m. 1) eine best. Pflanze R. 6, 96, 3. — 2) Bein. des Tathāgatabhadra (der nach den Schlangen Benannte) VJUTP. 90. WASSILJEV 202. SCHIEFNER, Lebensb. 331 (101), N. 87.

नागिन् (von 1. नाग) adj. von Schlangen umgeben: नगं नागोपवीतं तु नागिनम् (शिवम्) HARIV. 14844.

नागिल m. N. pr. eines Mannes ÇATR. 14, 317; vgl. WEBER S. 48, N. 2.

नागुली f. N. pr. einer Stadt COLEBR. Misc. Ess. II, 286.

नागेन्द्र (1. नाग + इन्द्र) 1) m. *Schlangenfürst*, Haupt der Schlangen N. 14, 9. SUÇR. 2, 262, 11. — 2) f. ई N. pr. eines Flusses ÇATR. 1, 54.

IV. Theil.

नागेश (1. नाश + ईश) 1) m. N. pr. eines Fürsten WASSILJEV 52. — Bein. Patañjali's Z. d. d. m. G. 7, 167. — नागेश oder नागेशमृ N. pr. eines neueren Grammatikers ebend. COLEBR. Misc. Ess. II, 13. 14. 41. 42. Verz. d. Oxf. H. No. 354. 364. 403. — 2) n. N. eines Liṅga in Dārukāvana ÇIVA-P. in Verz. d. Oxf. H. 64, a, 8.

नागेश्वर (1. नाग + ईश्वर) 1) m. N. pr. eines Mannes RĀGA-TAR. 7, 1665. 8, 998. — 2) f. ई Bein. der Göttin Manasā Verz. d. Oxf. H. 24, b, 38. — 3) n. N. eines Liṅga ÇIVA-P. in Verz. d. Oxf. H. 64, b, 1.

नागेश्वरीत्य (ना + तीर्थ) n. N. pr. verschiedener heiliger Badeplätze ÇIVA-P. in Verz. d. Oxf. H. 66, b, 10. 15. 30.

नागोजी (auch नागोजि geschrieben) und षू m. N. pr. eines neueren Grammatikers, der auch नागेश genannt wird, COLEBR. Misc. Ess. I, 230. 236. II, 40. 41. Verz. d. Oxf. H. No. 342. 354.

नागोद n. ein auf dem Bauch getragener Panzer H. 768. — Vgl. das folg. Wort.

नागोदर (1. नाग + उदर) 1) m. N. pr. eines med. Autors Verz. d. B. H. No. 941. — 2) n. a) med. Bez. eines best. Falles von Auflösung und Absterben des Fötus im Mutterleibe SUÇR. 1, 377, 10. — b) Brustharnisch HĀR. 198.

नागोद्द (1. नाग + उद्दे) m. N. pr. einer heiligen Localität, wo die Sarasvatī wieder zum Vorschein kommt, MBH. 3, 5053. 5055.

नामजित् m. patron. von नामजित् ÇAT. Br. 8, 1, 4, 10. f. ई eine der Gemahlinnen Kṛṣṇa's VP. 578. BHĀG. P. 3, 3, 4. BRAHMAIV. P. in Verz. d. Oxf. H. 24, b, 20. fälschlich नामजिती geschrieben HARIV. 6701. 9179. 9186. LANGLOIS hat überall die richtige Form. — Vgl. u. नामजित्.

नाचिक m. N. pr. eines Sohnes des Viçvāmitra MBH. 13, 257.

नाचिकेत 1) adj. zu Nakiketa oder Nakiketas in Beziehung stehend: उपाख्यान KĀTHOP. 3, 16. अग्नि 1, 18. 2, 10. TAITT. ĀR. 1, 22, 11. 26, 8. ँचिति Ind. St. 3, 386. fg. Daher m. unter den Synonymen für Feuer und zwar in den verderbten Formen नाचिकेतु TRIK. 1, 1, 67 und नाचिकेत H. c. 169. — 2) m. N. pr. eines alten Weisen, eines Sohnes des Uddālaki, MBH. 13, 3486. fgg. 1291. fg. 7672. 2, 112. VĀRĀHA-P. in Verz. d. Oxf. H. 60, b, 61, a. — Vgl. नाचिकेत, त्रिणाचिकेत.

नाचीन m. pl. N. pr. eines Volkes MBH. 2, 1119.

नाञ्जक m. N. pr. eines Mannes RĀGA-TAR. 7, 1494.

नाट m. n. gāṇa अर्थर्चादि zu P. 2, 4, 31. 1) (von नट्) m. Tanz ÇABDAR. im ÇKDr. n. WILS. nach ders. Aut. — 2) m. pl. N. pr. eines Volkes: चेलिकर्णाटनाटादीन् RĀGA-TAR. 1, 300. = कर्णाटक ÇABDAR. im ÇKDr. — 3) m. N. pr. eines Nāgarāga SCHIEFNER, Lebensb. 290 (60). 309 (79); vgl. नट. — 4) f. ई (sc. भाषा) die von den Nāṭa gesprochene Sprache MUIR. Sanskrit Texts II, 58. — Vgl. विनाट.

नाटक (von नट्) 1) m. Schauspieler VJUTP. 120. वधूनाटकसंघैश्च संयुक्ता म-वर्तः पुरीम् R. 1, 3, 18. — 2) n. Schauspiel TRIK. 3, 2, 22. रामायणं मन्त्राकाव्य-मुद्देशं नाटकाकृतम् HARIV. 8672. रम्भाभिसारं कौवेरं नाटकं ननुस्ततः 8694. नाटकाव्यपरे प्राहुः (चक्रुः) GOUR. 71, 4) R. 2, 69, 4. ÇĀK. 3, 12. VĀ-RAH. BRH. S. 104, 62. Ind. St. 1, 466. ÇUK. in LA. 39, 2. काव्यसेलापगीत-नाटकासंभव MĀR. P. 20, 4. नाटयन्दिव्यनाटकम् ÇATR. 1, 46. षूङ्गारं KĀU-RAV. 20. eine bes. Art Schauspiel SĀH. D. 273. fgg. H. 284. masc. perso-